

بررسی تنگی بذر خرنوب

احمد علی رستمی

دانشجوی کارشناسی ارشد بخش علوم باغبانی دانشکده کشاورزی دانشگاه شیراز

درخت خرنوب بومی اروپای جنوبی و نواحی غربی مدیترانه و در ایران نیز درختان کهنسال آن در غار شاهپور نزدیک کازرون وجود دارد. احتمال می رود که بذر آن زمان حمله اسکندر به ایران از یونان وارد شده باشد و به جای این درخت علوفه ای متقابلاً یونجه را به کشور خود برده باشد. درخت خرنوب در شمال ایران به خوبی می روید و در سال های گذشته بذر آن را از قبرس به کشور وارد کرده اند. پائین بودن درصد تنزیدن بذرهای جمع آوری شده از منطقه کازرون فارس و کندی رشد نهال ها از مشکلات مهمی است که تولید نهال این گونه را در فارس با مشکل روبه رو کرده است. آزمایش حاضر به منظور یافتن راهی مناسب برای از بین بردن رکود پوسته سخت بذر و سرعت بخشیدن به عمل جوانه زنی بذر انجام گرفت تا دآن هال های حاصله بتواند شرایط نامساعد احتمالی در بستر بذر را تحمل کنند. در این آزمایش برای شکستن رکود از تیمار خراش دهی با اسید سولفوریک ۹۸-۹۵ درصد در زمان های ۱۰ و ۲۰ دقیقه استفاده شد نتایج نشان داد که در بذر خرنوب رکود پوسته بذر وجود دارد. و بیشترین درصد و سرعت جوانه دهی از تیمار خراش دهی با اسید سولفوریک به مدت ۲۰ دقیقه به دست آمد مدل طرح بکار رفته بلوک کاملاً تصادفی با ۲ تیمار و ۴ تکرار انجام شد که تجزیه و تحلیل آماری نشان داد که تیمار خراش دهی با اسید سولفوریک به مدت ۲۰ دقیقه دارای اختلاف معنی داری نسبت به خراش دهی با اسید سولفوریک به مدت ۱۰ دقیقه میباشد سپس ارزش جوانه زنی برای هر دو تیمار به دست آمده و دیاگرام آن رسم شد. نتایج آزمایش در این قسمت نشان داد که ارزش جوانه زنی با اسید سولفوریک به مدت ۲۰ دقیقه برابر است با $GV = 1346/250$ و ارزش جوانه زنی با اسید سولفوریک به مدت ده دقیقه برابر است با $GV = 517/734$ و میانگین جوانه زنی روزانه در تیمار ۲۰ دقیقه برابر بود با $MDG = 24/9275$ و در تیمار ۱۰ دقیقه برابر بود با $MDG = 18/65$ که در هر دو مورد مقدار حداکثر (peak value) PV محاسبه گردید.